

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

УДК 373.5:004.738.5:811.161.2'373.7

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15850354>

Блог учителя української мови: сучасний інструмент методичної діяльності

Строганова Ганна Миколаївна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
методики викладання української мови та літератури, факультет української
філології та літературної творчості імені Андрія Малишка,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова,
м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-2900-3152>

Прийнято: 19.06.2025 | Опубліковано: 29.06.2025

***Анотація.** У контексті динамічних змін в інформаційно-комунікаційному середовищі актуалізується потреба у безперервному вдосконаленні професійної компетентності педагогів як ключової умови забезпечення якості освітнього процесу. Така компетентність включає не лише фахові знання, методичну підготовку та дидактичну гнучкість, а й здатність до ефективного використання цифрових інструментів, критичного осмислення інформації, розвитку медіаграмотності, а також адаптації до змінних умов освітнього процесу. **Мета** статті – проаналізувати можливості використання блогу вчителя української мови для вдосконалення професійної компетентності педагогів, визначенні основних шляхів його ефективного застосування в освітній діяльності, а*

також розроблення практичних рекомендацій щодо створення та ведення такого блогу. Актуальність теми зумовлена стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та посиленням вимог до професійної підготовки сучасного вчителя, зокрема в умовах модернізації освіти та підвищення ролі цифрової грамотності. **Методи** дослідження включають теоретичний аналіз наукової літератури з питань професійної компетентності педагогів, класифікації та функціональних можливостей блогів, а також контент-аналіз наявних освітніх блогів учителів української мови. **Результати** дослідження засвідчили, що блог учителя української мови є багатофункціональним інструментом, який виконує освітню, культурну, комунікативну та мотиваційну функції. Блог сприяє систематизації навчальних матеріалів, популяризації української мови та культури, активній взаємодії з учнями, колегами й батьками, а також підвищенню мотивації до навчання через сучасний і креативний контент. Використання блогу учителя української мови відкриває нові можливості для підвищення професійної компетентності педагогів, розвитку творчого потенціалу, обміну досвідом і впровадження інноваційних підходів до навчання. **Висновки.** Блог виступає не лише засобом організації освітнього процесу, а й платформою для професійного спілкування, самоосвіти та творчої самореалізації. Перспективними напрямками подальших досліджень визначено емпіричну оцінку ефективності використання блогів у навчальному процесі та аналіз їхнього впливу на професійний розвиток учителів української мови.

Ключові слова: блог учителя, українська мова, професійна компетентність, цифрова грамотність, методична діяльність, освітні технології, самоосвіта, педагогічна майстерність, інноваційні підходи.

Ukrainian Language Teacher's Blog: A Modern Tool of Methodological Practice

Hanna Strohanova

Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor, Associate Professor
of the Department of Methods of Teaching Ukrainian Language and Literature,
Faculty of Ukrainian Philology and Literary Creativity
named after Andriy Malyshko, Ukrainian State University
named after Mykhailo Drahomanov, Kyiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-2900-3152>

Abstract. *In the context of dynamic changes in the information and communication environment, the need for continuous improvement of teachers' professional competence becomes increasingly relevant as a key condition for ensuring the quality of the educational process. This competence encompasses not only subject knowledge, methodological training, and didactic flexibility, but also the ability to effectively use digital tools, critically assess information, develop media literacy, and adapt to evolving educational conditions.* **Purpose.** *The objective of this article is to analyze the potential of the Ukrainian language teacher's blog as a tool for enhancing professional competence, to identify key strategies for its effective integration into educational practice, and to provide practical recommendations for creating and maintaining such a blog. The relevance of the topic is driven by the rapid development of information and communication technologies and the growing demands placed on the professional training of modern teachers, particularly in the context of educational modernization and the increasing importance of digital literacy.* **Methods.** *The research methods include a theoretical analysis of scholarly literature on teachers' professional competence, classifications, and functional capabilities of blogs, as well as content analysis of*

existing educational blogs created by Ukrainian language teachers. **Results.** The results of the study demonstrate that the Ukrainian language teacher's blog is a multifunctional tool, performing educational, cultural, communicative, and motivational functions. Blogs facilitate the systematization of teaching materials, promote the Ukrainian language and culture, foster active interaction with students, colleagues, and parents, and enhance motivation through creative, up-to-date content. The use of teacher blogs opens new opportunities for improving professional competence, developing creative potential, exchanging experiences, and implementing innovative approaches to teaching. **Conclusion.** Blogs serve not only as a means of organizing the educational process but also as a platform for professional communication, self-education, and creative self-realization.

Promising directions for further research include the empirical evaluation of the effectiveness of blogs in the educational process and the analysis of their impact on the professional development of Ukrainian language teachers.

Keywords: teacher blog, Ukrainian language, professional competence, digital literacy, methodological activity, educational technologies, self-education, teaching excellence, innovative approaches.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження зумовлена стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, що визначає нові вимоги до професійної компетентності сучасного педагога. Вдосконалення цифрової грамотності та інтеграція інноваційних інструментів, зокрема ведення блогу, стають важливими чинниками підвищення якості освітнього процесу та професійного розвитку вчителів. Для вчителів української мови це питання набуває особливої ваги, оскільки вони не лише забезпечують формування мовленнєвої компетентності учнів, а й сприяють розвитку їхньої громадянської ідентичності. Попри активне впровадження цифрових платформ у педагогічну діяльність, аспекти використання блогів як засобу

підвищення кваліфікації педагогів залишаються недостатньо висвітленими в науковій літературі, що й визначає актуальність обраної теми.

Наукова новизна дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та розробленні практичних підходів до створення й ведення блогу вчителя української мови як сучасного інструменту професійного розвитку та самореалізації. Запропоновано розглядати блог не лише як платформу для обміну досвідом і популяризації новітніх методик, а і як засіб формування цифрової компетентності педагога.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у систему освіти розглядалися у працях В. Ю. Бикова, Л. І. Білоусової, М. І. Жалдака, Н. В. Морзе, О. М. Пехоти [2, 15] та інших. Проблеми комп'ютеризації освітнього процесу досліджували Ю. О. Жук, Ю. І. Машбиць, О. М. Торубара [3] та інші. Підготовку майбутніх педагогів до роботи в умовах інформатизації аналізували С. О. Гунько, Ю. О. Жук та інші. Використання соціальних сервісів в освітньому процесі вивчали Н. Р. Балик, Н. П. Дементієвська [1] та інші. Теоретичні аспекти застосування інформаційно-комунікаційних технологій висвітлювали І. М. Богданова, С. В. Буртовий, В. П. Вембер, Н. В. Морзе [3] та інші. Особливості розробки й наповнення учительських блогів розглядали Г. Р. Корицька [12], С. П. Лабудько [13] та інші. У працях Л. А. Глущенко, В. П. Кондакової, А. Г. Коромислової, Г. С. Юзбашевої [5] блог розглядається як засіб підвищення інтересу до вивчення різних предметів.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. У науковій літературі переважно висвітлюються загальні питання впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у систему освіти, а також окремі аспекти створення й ведення блогів, однак комплексний аналіз їхнього впливу саме на професійний розвиток учителів української мови трапляється нечасто. Питання системної інтеграції блогів у методичну діяльність, розробки

ефективних моделей їх використання, визначення критеріїв оцінювання результативності залишаються відкритими. Саме тому подальші дослідження мають бути спрямовані на розроблення науково обґрунтованих підходів до використання блогів у професійному розвитку вчителів української мови, а також на емпіричне вивчення їхнього впливу на формування ключових компетентностей сучасного педагога.

Формулювання цілей статті (постановка завдань). Метою проведеного дослідження є аналіз можливостей використання блогу вчителя української мови для вдосконалення професійної компетентності, визначення основних шляхів його ефективного застосування в освітній діяльності, а також розроблення практичних рекомендацій щодо створення та ведення такого блогу.

Відповідно до поставленої мети, доцільно сформулювати такі завдання дослідження:

- проаналізувати наукові підходи до визначення понять «компетентність» і «професійна компетентність» педагога та схарактеризувати теоретичні основи створення та ведення блогу вчителя як інструменту професійного розвитку, з урахуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій,
- дослідити наявний досвід використання блогів учителями української мови,
- визначити основні функції блогу вчителя української мови у дидактичному просторі та розробити практичні рекомендації щодо створення, структурування, наповнення та ефективного ведення блогу вчителя української мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах модернізації освіти питання підвищення професійної компетентності вчителя української мови набуває особливої актуальності, оскільки створення й ведення блогу

розглядається як дієвий інструмент для її формування, сприяючи самоосвіті, професійному зростанню та обміну досвідом серед педагогів.

З огляду на це, доцільно уточнити зміст поняття «професійна компетентність» та співвіднести його з терміном «компетентність». У «Словнику-довіднику з професійної педагогіки» за редакцією А. В. Семенової компетентність визначається як спеціальним чином структуровані набори знань, умінь, навичок і ставлень, які набуваються у процесі навчання й дозволяють людині ідентифікувати та розв'язувати проблеми, характерні для певної сфери діяльності [19, с. 85]. При цьому підкреслюється, що компетентність може стосуватися як загальної здатності вирішувати професійні завдання, так і відповідності знань чи повноважень певній галузі.

Поняття «професійна компетентність», за В. Гриньовою [7], розглядається як якісна характеристика рівня опанування особистістю своєю професійною діяльністю, що передбачає усвідомлення власних мотивів, ціннісних орієнтацій, оцінювання особистісних якостей як спеціаліста, а також регулювання професійного становлення на цій основі. Отже, «компетентність» є ширшим поняттям, що охоплює загальні знання, уміння та навички, необхідні для виконання завдань у певній сфері, тоді як «професійна компетентність» акцентує на особистісних якостях, усвідомленні професійних ролей і здатності до ефективної діяльності в конкретній професії.

У навчальному посібнику «Мультимедійні технології та засоби навчання» (за редакцією академіка НАПН України А.М. Гуржія) наведено кілька визначень блогу. По-перше, блог (англ. blog, від web log – журнал у мережі або щоденник подій) розглядається як вебсайт, основним складником якого є записи, що регулярно додаються, а також графічні зображення чи мультимедіафайли. По-друге, блог трактується як форма комунікації, схожа на форум, де право на публікацію належить одній особі або групі осіб. Зокрема, в інтернет-курсах з іноземної мови технології блогу використовуються для

колективного навчання: автор (окремий учень або група) розміщує виконане завдання (твір, есе) на своєму мережевому щоденнику (блозі), після чого інші учні мають можливість прочитати, прокоментувати та оцінити публікацію, що сприяє розвитку мовленнєвих навичок [9, с. 439].

За визначенням С. Лабудька, ведення професійного блогу вчителем є одним зі шляхів розвитку професійної компетентності в інформаційному суспільстві. Професійний блог розуміється як блог, що допомагає вчителеві виконувати його професійні функції – навчати та виховувати учнів [13, с. 10].

С. Лабудько також пропонує модель професійної компетентності сучасного вчителя, яка включає такі функціональні структурні компоненти [13, с. 9]:

- дидактична компетентність (складові: когнітивна, контрольна, оцінювальна, управлінська);
- загальнокультурна (інтелектуальна) компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- науково-методична компетентність (складові: методична, технологічна);
- психологічна компетентність;
- соціальна компетентність.

Галина Корицька, спираючись на власний досвід ведення блогу, запропонувала класифікацію блогів за кількома ознаками [12, с. 53]:

1. *За видом*: блог-чернетка, блог-проект, блог-партія, блог-медіа, блог-візитна картка, блог-щоденник, блог-посилання, просто блог, предметний блог, блог класного керівника, блог шкільного (районного МО), кафедри, тематичний блог, блог-звіт.

2. *За функціональною ознакою*: освітньо-методичні, методичні, освітні, допоміжні, контрольні.

3. *За авторським складом*: учительський (містить освітній план, завдання для учнів, тематичні посилання на інтернет-ресурси), учнівський, колективний блог класу.

4. *За типом подання інформації*: комбінований (поєднує текстові, фото-, відео- та мультимедійні блоги).

5. *За формою*: макроблоги (великий обсяг дидактичної інформації), мікроблоги (обмежений обсяг – 140–200 символів, неформального характеру).

6. *За ступенем інтегрованості в освітній процес*: одноосібний або колективний (заснований на певній освітній темі), підтримувальний блог учня (учнів) або вчителя.

7. *За рівнем доступу*: відкриті (доступні для широкої аудиторії Інтернету), закриті (доступ визначається вчителем залежно від рівня володіння мовою, складності теми, мети публікації, часових рамок та особливостей комп'ютерно-опосередкованої комунікації).

Отже, блог виступає багатофункціональним інструментом, що може бути адаптований до різних освітніх потреб і сприяти розвитку професійної компетентності вчителя української мови.

Дослідниця Л. Воронюк у статті «Удосконалення професійної компетентності учителя засобами блогу: з досвіду роботи» рекомендує дотримуватися чіткого алгоритму під час створення освітнього блогу та використання його можливостей. Зокрема, вона виділяє такі етапи [4, с. 108]:

- визначити мету та функції, які повинен виконувати блог;
- спроектувати структуру блогу;
- обрати платформу та створити блог;
- розмістити на блозі освітньо-методичні матеріали, що будуть використовуватися у навчальному процесі;
- розробити правила, які регламентуватимуть роботу з блогом;
- надати учням адресу блогу та умови співпраці в мережі Інтернет.

Аналіз блогів учителів української мови свідчить, що вони є сучасним і ефективним інструментом удосконалення професійної компетентності педагогів, сприяють обміну досвідом і впровадженню інноваційних підходів у навчання. На прикладі блогів таких педагогів, як Тетяна Шинкаренко (м. Чорноморськ) [20] та Людмила Гордієнко (м. Марганець) [6], зокрема «Блог учителя української мови та літератури Тетяни Шинкаренко» і «Блог учителя української мови та літератури Людмили Гордієнко», можна розглянути їхній зміст, структуру та потенціал для професійного розвитку вчителя. Освітній блог виступає не лише як платформа для розміщення дидактичних матеріалів, а й як засіб активної взаємодії з учнями, що сприяє формуванню професійних компетентностей і розвитку педагогічної майстерності.

Блог учительки української мови та літератури Тетяни Шинкаренко є цінним ресурсом для професійного розвитку педагогів-філологів. Його структура побудована логічно, що забезпечує зручну навігацію та швидкий доступ до необхідних матеріалів. Блог поділено на кілька тематичних розділів, серед яких «Проекти», «Заходи», «Теорія літератури», «Завдання online», «Методична робота», «Матеріали до уроків» тощо. Контент орієнтований на задоволення професійних потреб учителів, зі значною увагою до методичних матеріалів, які висвітлюють сучасні підходи до навчання, зокрема особистісно-діяльнісний підхід. У публікаціях описуються методичні заходи, що сприяють обміну досвідом між педагогами. Освітні ресурси блогу включають готові презентації, завдання для онлайн-навчання та теоретичні матеріали, які можна використовувати безпосередньо на уроках. Наявність таких дидактичних матеріалів значно спрощує впровадження нових методик у навчальний процес. Авторка систематично оновлює контент, що підвищує обізнаність педагогів щодо сучасних змін в освітній системі. Публікація Тетяни Шинкаренко від 26 березня 2025 року містить поради з підготовки до Національного мультипредметного тесту (НМТ) 2025 року. Блог Тетяни

Шинкаренко є прикладом успішного використання онлайн-ресурсу для підвищення професійної компетентності вчителів української мови, а його структурованість і насиченість корисними матеріалами роблять його ефективним інструментом підтримки педагогів.

Блог учительки української мови та літератури Людмили Гордієнко також виступає важливим ресурсом для колег, учнів і батьків, спрямованим на підтримку вивчення української мови. Його професійно організована структура забезпечує зручний доступ до різноманітних дидактичних матеріалів та засобів. Зокрема, розділ «Відеоуроки» містить уроки для різних класів, що допомагає учням у самостійному опануванні матеріалу, а вчителям — переймати педагогічний досвід. Розділ «Презентації та інтерактивні дошки» пропонує візуальні матеріали для покращення сприйняття інформації на уроках. Для педагогів корисним є розділ «На допомогу вчителю», де зібрано методичні рекомендації та матеріали для підготовки до занять. Блог також містить інтерактивні вправи та ігри, що робить навчання цікавішим і залучає учнів до активної участі. Використання цього блогу сприяє підвищенню професійної компетентності вчителів української мови та розвитку їх педагогічної майстерності. Блог Людмили Гордієнко є цінним інструментом для вчителів, які прагнуть удосконалити свою професійну діяльність і підвищити ефективність освітнього процесу.

У сучасному освітньому просторі блог учителя української мови розглядається як багатофункціональний ресурс, що значно розширює можливості педагогічної діяльності та сприяє професійному розвитку вчителя. Передусім, блог дає змогу інтегрувати інноваційні підходи до навчання, поєднуючи традиційні методики з сучасними цифровими технологіями. Це забезпечує не лише доступ до якісних методичних матеріалів, а й оперативне оновлення контенту відповідно до актуальних освітніх тенденцій і потреб учнів.

Завдяки блогу вчитель може систематизувати власні напрацювання, ділитися авторськими конспектами, презентаціями, інтерактивними вправами, що сприяє підвищенню якості освітнього процесу та забезпечує відкритий доступ до освітніх ресурсів для колег і учнів. Важливою є й культурна функція блогу: через публікацію матеріалів з української літератури, мовної культури, національних традицій педагог активно популяризує українську мову, формуючи національну ідентичність учнів.

Блог також виступає ефективною комунікативною платформою. Він створює умови для діалогу між учителем, учнями, батьками, а також іншими педагогами, сприяючи обміну досвідом, обговоренню складних мовних явищ, рефлексії щодо змін у мовній нормі. Участь у таких дискусіях стимулює професійне зростання й розширює коло професійних контактів. Окремо варто відзначити мотиваційну складову: сучасний і креативний контент, інтерактивні завдання, конкурси, мовні челенджі підвищують зацікавленість учнів у вивченні української мови, розвивають їхню активність і творчі здібності. Для самого педагога ведення блогу стає майданчиком для професійної самореалізації, розвитку цифрової грамотності та впровадження новітніх освітніх технологій.

Блог учителя української мови не лише оптимізує організацію освітнього процесу, а й забезпечує постійний професійний розвиток педагога, сприяє формуванню його позитивного іміджу та відповідає сучасним вимогам до якості освіти, а також він виконує низку важливих функцій, що сприяють як підвищенню якості навчання, так і професійному розвитку педагога:

освітня функція: блог містить авторські конспекти уроків, інтерактивні вправи з орфографії, пунктуації та мовознавства, що допомагає систематизувати навчальний матеріал і робить його доступним для учнів та колег;

культурна функція: через блог учитель популяризує українську мову, ділиться ресурсами з української літератури, національних традицій і мовної культури, що сприяє формуванню національної ідентичності;

комунікативна функція: блог створює платформу для взаємодії між учителем, учнями, батьками та колегами, де можна обговорювати мовні питання, ділитися рефлексіями та отримувати зворотний зв'язок,

мотиваційна функція: сучасний і креативний контент блогу підвищує зацікавленість учнів до вивчення української мови, стимулює їхню активність і творчість.

Практичні рекомендації для створення блогу вчителя української мови включають:

Правильний вибір платформи: популярними є WordPress, Blogger та інші, які підтримують публікацію текстового і мультимедійного контенту.

Розроблення структури блогу, наприклад:

«Методичний куточок» – уроки, конспекти, презентації;

«Мовна скарбничка» – мовні правила, словники, поради;

«Читальня» – літературні рекомендації, роздуми;

«Зворотний зв'язок» – опитування, коментарі.

Різноманітність контенту: використання відеоуроків, інтерактивних вправ, аудіоматеріалів поряд із текстовими публікаціями.

Планування публікацій: ведення календаря дописів для регулярного оновлення блогу.

Залучення аудиторії: запрошення учнів і колег до коментування, участі в опитуваннях, конкурсах, що стимулює активність і взаємодію.

Основні напрями використання блогу вчителя української мови:

Методичні матеріали: авторські уроки, сценарії позакласних заходів, завдання для інтерактивних занять, рекомендації для підготовки до НМТ та ДПА.

Мовознавчі поради: пояснення складних мовних явищ, орфоепічних і правописних правил, добірки цікавих фактів про українську мову.

Літературні дискусії: обговорення творів, сучасної літератури, нових підходів до її вивчення.

Залучення учнів: організація конкурсів, вікторин, мовних челенджів, що підвищує мотивацію та активність.

Використання блогу вчителя української мови відкриває широкі можливості для підвищення професійної компетентності педагогів у контексті сучасних освітніх викликів. Цей інноваційний інструмент сприяє розвитку творчого потенціалу, активізації обміну педагогічним досвідом та підвищенню якості навчального процесу.

Висновки. У межах дослідження здійснено комплексний аналіз процесу створення та ведення блогу вчителя української мови, визначено його ключові функції та потенціал у дидактичному просторі. Доведено, що блог виконує не лише організаційну роль в освітньому процесі, а й слугує платформою для професійного спілкування, обміну досвідом і творчої самореалізації педагогів. Запропоновано практичні рекомендації щодо вибору оптимальної платформи, структурування контенту, створення змістовних публікацій та ефективного залучення аудиторії. Окреслено перспективи подальшого розвитку блогів учителів української мови, зокрема шляхом інтеграції мультимедійних ресурсів та використання блогу як засобу популяризації української мови. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на емпіричну оцінку ефективності застосування блогів у освітньому процесі та визначення їхнього впливу на професійний розвиток педагогів.

Список використаних джерел

1. Балик Н. Р., Дементієвська Н. П. Соціальні сервіси як засіб організації навчальної діяльності студентів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. № 4 (36). С. 13–20.
2. Биков В. Ю., Білоусова Л. І., Жалдак М. І., Морзе Н. В., Пехота О. М. Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці майбутніх учителів: теорія і практика : монографія / за ред. В. Ю. Бикова. К. : Педагогічна думка, 2014. 400 с.
3. Богданова І. М., Буртовий С. В., Вембер В. П., Морзе Н. В. Теоретичні аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. № 2 (52). С. 21–29.
4. Воронюк Л. Удосконалення професійної компетентності учителя засобами блогу: з досвіду роботи. *Проблеми дидактики історії*. 2015. Вип. 6. С. 105–112.
5. Глущенко Л. А., Кондакова В. П., Коромислова А. Г., Юзбашева Г. С. Блог як засіб підвищення інтересу до вивчення різних предметів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, проблеми, перспективи*. 2017. Вип. 47. С. 134–140.
6. Гордієнко Л. Блог учителя української мови та літератури. URL: <http://lugorvlad.blogspot.com/>
7. Гриньова В. М. Про співвідношення понять «професіоналізм», «професійна культура», «професійна компетентність», «професійна підготовка». *Педагогіка та психологія*. 2014. Вип. 45. С. 74–84.
8. Гунько С. О., Жук Ю.О. Підготовка майбутніх педагогів до роботи в умовах інформатизації освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2015. Вип. 19. С. 56–61.

9. Гуржій А. М., Гуревич Р. С., Коношевський Л. Л., Коношевський О. Л. Мультимедійні технології та засоби навчання [Текст] : навч. посіб. / А. М. Гуржій; за ред. акад. НАПН України А. М. Гуржія. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. 556 с.
10. Жук Ю. О., Машбиць Ю. І., Торубара О. М. Проблеми комп'ютеризації освітнього процесу. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2012. № 1 (27). С. 3–12.
11. Коваленко Л. В. Використання блогів у професійному розвитку вчителів. *Педагогічний дискурс*. 2019. № 27. С. 144–149.
12. Корицька Г. Р. Сучасні мережеві педагогічні технології в навчанні учнів української мови: блог-технології. *Теоретична і дидактична філологія : зб. наук. праць*. Вип. 18. Переяслав-Хмельницький, 2014. С. 51–55.
13. Лабудько С. Блог як засіб розвитку професійної компетентності вчителів. *Комп'ютер у школі та сім'ї : Науково-методичний журнал / Інститут педагогіки АПН України*. К. : «Фенікс», 2013. № 6. С. 9–12.
14. Маслова В. О. Блог як засіб організації навчальної діяльності студентів-філологів. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2020. № 2. С. 98–105.
15. Морзе Н. В., Вембер В. П., Биков В. Ю. Інформаційно-комунікаційна компетентність учителя: сучасний стан і перспективи розвитку. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. № 5 (49). С. 17–30.
16. Олійник О. В. Блог як інструмент розвитку професійної компетентності вчителя. *Освітній простір України*. 2021. № 3. С. 67–73.
17. Пехота О. М., Білоусова Л. І., Жалдак М. І. Інноваційні педагогічні технології: теорія, практика, досвід. К. : А.С.К., 2013. 256 с.
18. Семеног О. М. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя-словесника у процесі фахової підготовки. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2018. Вип. 24. С. 112–117.

19. Словник-довідник з професійної педагогіки / за ред. А. В. Семенової. Одеса : Пальміра, 2006. 364 с.
20. Шинкаренко Т. Блог учителя української мови та літератури Тетяни Шинкаренко. URL: <http://ta-v.blogspot.com/>